

Referat for evaluering med eksterne eksperter vedr. Designuddannelserne

Dato: 1. november 2018 kl. 10.00-14.00

Lokale: Kolding, K41.10

Deltagere:

- Eksperter: Lars Dybdahl (Designmuseum Danmark), Jakob Frederiksen (direktør i Fiberby), Christian Jantzen (professor AAU).
- Studerende: Sara Kock Madsen, Vinnie Ørgaard Hansen, Benjamin Reinholt Madsen
- Videnskabeligt personale, SDU: Niels Peter Skou, Toke Riis Ebbesen, Hans-Christian Jensen

Mødeleder: Lars Grassmé Binderup

Referent: Lene Dreisig Sørensen

Velkomst ved Prodekanen

Lars Binderup byder velkommen, og deltagerne præsenterer sig bordet rundt.

Efter præsentationsrunden forklarer Lars, at SDU efter sin institutionsakkreditering selv står for kvalitetssikring af sine uddannelser, hvilket betyder, at der ifølge loven med jævne mellemrum skal indhentes input udefra i form af et eksternt ekspertpanel, der har til opgave at betragte uddannelserne fra nye perspektiver. Målet med mødet er derfor at få ideer, anbefalinger og kommentarer til studiet fra de studerende og eksperterne med henblik på at lave et handlingsnotat, som kan hjælpe til videreudvikling af Designuddannelserne. Der ønskes en drøftelse af uddannelsernes kvalitet samt en diskussion af, hvorvidt fagligheden er i orden, og om de studerende er klar til at komme ud på arbejdsmarkedet.

Præsentation/refleksion ved Studieledere

Bacheloruddannelserne

Niels Peter Skou præsenterer bacheloruddannelserne *Designkultur (DK)* og *Designkultur og økonomi (DKØ)*.

Han fortæller, at der generelt er stor, vedvarende interesse for uddannelserne, hvilket bl.a. kan ses på en stigning i ansøgstallet 2018 for Designkultur.

Forskellen mellem DK og DKØ er, at DK er en ren humanistisk uddannelse, mens DKØ er en tværfakultær uddannelse med både humanistiske og samfundsvidenskabelige fag. Det betyder blandt andet, at der på DKØ er mulighed for en erhvervsøkonomisk toning, ligesom der også er mulighed for tilvalg af en særlig modeprofil.

Tilfredshedsundersøgelser har vist, at den tværfakultære opbygning af DKØ udfordrer de studerendes oplevelse af uddannelsen (mødet med to forskellige kulturer) og gør det svært for de studerende at få et klart billede af, hvad uddannelsen kan bruges til. De studerende på DKØ giver således udtryk for i høj grad at have brug for kompetenceafklaring, mens de studerende på DK er mere afklarede med deres fremtidsmuligheder.

Fra universitets side prøver man at hjælpe de studerende til en kompetenceafklaring gennem informationsmøder, afklaringsworkshops (CMS), karrierearrangementer og case-nære workshops. De studerende giver udtryk for, at det til trods for universitets tiltag først er relativt sent på uddannelsen (i takt med at der kommer flere økonomiske fag), at man begynder at kunne se en sammenhæng mellem de humanistiske og samfundsvidenskabelige fag. De synes, de humanistiske fag fylder for meget særligt på første semester, og de studerende, der kommer fra en hhx-uddannelse, synes ikke de lærer noget nyt. Dette er ifølge de studerende en væsentlig årsag til frafald på DKØ.

Ekspertene mener derfor, at studielederne bør **overveje, om uddannelsen kunne bygges op på en måde, der i højere grad understøtter overgangen fra ungdomsuddannelse til universitetsuddannelse, så de studerende, der kommer fra henholdsvis hhx og stx, hverken under- eller overudfordres.**

Internationalisering er et andet fokusområde på DK og DKØ. Der **arbejdes på at gøre det nemmere for de studerende at læse et semester i udlandet ved bl.a. at skabe bedre samarbejdsaftaler med udenlandske universiteter.**

Kandidatuddannelserne

Toke Riis Ebbesen præsenterer kandidatuddannelserne *Designstudier*(DS) og *Designledelse*(DL). På kandidatuddannelserne opleves der i nogen grad de samme udfordringer som på bacheloruddannelserne, nemlig at der er flere udfordringer forbundet med at studere på en tværfakultær uddannelse som Designledelse (samarbejde mellem det humanistiske fakultet, det samfundsvidenskabelige fakultet og designskolen) sammenlignet med en ren humanistisk uddannelse som Designstudier.

En anden udfordring i forbindelse med Designledelse er, at der optages mange studerende fra professionsbacheloruddannelser, fordi de typisk har et højt gennemsnit. Dette betyder, at der bliver færre studiepladser til de DKØ-studerende, som ønsker at læse DL. Mange DKØ-studerende synes, dette er ærgerligt, fordi de ser DL som en naturlig overbygning på DKØ. En løsning på dette problem kunne være **at lade den motiverede ansøgning vægte mere end karaktergennemsnittet (på nuværende tidspunkt vægter de lige højt 50/50), eller man kunne ændre retskravet for de DKØ-studerende til DL (på nuværende tidspunkt har de retskrav til DS).**

I forbindelse med det store optag af studerende fra professionsbacheloruddannelserne (PBA) opleves der udfordringer i forhold til det skriftlige niveau, idet de PBA-studerende ikke har samme erfaring inden for akademisk opgaveskrivning som de studerende fra BA-uddannelser. Som løsning på dette problem foreslår eksperterne et propædeutisk forløb med fokus på akademisk skriftlighed placeret inden studiestart. Toke svarer, at der på nuværende tidspunkt udbydes kurser i akademisk skrivning for BA-studerende, ligesom der er planlagt skriftlige opgaver kontinuerligt på studiet, så de studerende løbende får øvelse i skriftlighed. En generel tendens er dog, at de studerende ikke kommer til de udbudte kurser i akademisk skriftlighed, fordi mange af dem er pendlere. Pendlerproblematikken gør sig også gældende for tiltag som business lunch og workshops, der arrangeres for at efterkomme de studerendes ønske om, at uddannelsen i højere grad skal bygge bro mellem uddannelse og arbejde. Ønsket om større kontakt til erhvervslivet kommer også til udtryk gennem de studerendes efterspørgsel af mere praktik. De ønsker desuden, at praktikken skal kunne tilrettelægges, så man ikke "mister" et obligatorisk fag (de studerende henviser til, at man på nuværende tidspunkt kun kan få 20 ECTS projektorienteret forløb, hvis man kombinerer det med faget Designprojektledelse, hvorved man "går glip" af dette fag). De studerende foreslår en ekstracurriculær innovationscamp (20-30 ECTS) med mulighed for at løse cases for virksomheder, og studieleder påpeger, at der faktisk allerede findes et talentprogram i Kolding, som giver mulighed for dette.

Et yderligere fokusområde på kandidatuddannelserne har været nedbringelse af stressniveauet hos de studerende, da studiemiljøundersøgelser har vist, at op mod halvdelen af de studerende har følt sig

stressede. Som følge af ændringer i arbejdsbelastning og ECTS er det lykkedes at reducere tallet, så det nu kun er 1/3 af de studerende, der angiver, at de er stressede.

Gennemgang af uddannelsernes styrker, svagheder, muligheder og trusler ved de eksterne eksperter

Eksperterne er positive over for evalueringskulturen på SDU. De fremhæver dog, at det også er vigtigt at huske, at der skal handles på evalueringsresultaterne. Prodekanen forklarer, at der for hvert studie laves en ny handlingsplan hvert andet år i forbindelse med uddannelsesberetningen, og at der også vil blive lavet et handlingsnotat efter dette evalueringsmøde. Der følges op på handleplanerne efter næste 2-årige periode.

Eksperterne præsenterer deres betragtninger og anbefalinger, som her er sammenfattet og gengivet i tilfældig rækkefølge – uden prioritering. Konkrete anbefalinger er fremhævet med fed skrift:

Klare jobprofiler og forbedring af studieordninger

Eksperterne kan godt forstå de studerendes forvirring omkring fagligheden på de tværfakultære uddannelser. I forbindelse med de dybdefaglige uddannelser *Designkultur* og *Designstudier* står det klart, at man ender med at kunne arbejde som designformidler, men der stilles spørgsmål ved, hvad der er særligt ved uddannelserne *Designkultur og økonomi* og *Designledelse*?

Jobprofilerne i studieordningen er ukonkrete og flyder meget sammen, og eksperterne vurderer, at der er **brug for en præcisering af den faglige identitet**. Det er vigtigt at sætte ord på, hvad de studerende kan, og det skal tydeliggøres, hvad der er unikt for hver enkelt uddannelsesprofil, så de studerende ved, hvad de kan bruges uddannelserne til. Derved bliver det også mere klart for aftagerne, at de har brug for kandidater med netop denne profil. Det er således **vigtigt at skabe klare jobprofiler, så de studerende bedre kan positionere sig på arbejdsmarkedet**.

Eksperterne ser frem for alt arbejdet med at skabe klare profiler som en kommunikationsopgave men pointerer, at det selvfølgelig også er vigtigt, at uddannelsernes opbygning understøtter og afspejler profilerne. De lægger bl.a. vægt på at **studieordningerne skal forbedres, så de bliver mere homogene**. Når man kigger på fagbeskrivelserne for de enkelte kurser i studieordningen, er *viden, færdigheder* og *kompetencer* specificeret for nogle fag men ikke for andre. Det er desuden problematisk, at der i den overordnede målbeskrivelse ofte mangler en beskrivelse af, hvad undervisningen "skal gøre godt for". Ofte er der i stedet beskrevet, hvordan undervisningen vil foregå. Det er derfor **vigtigt at få tydeliggjort hvert enkelt fags formål, så kompetenceprofilerne bliver klare for de studerende**. I forlængelse heraf foreslås **også mere fyldige lektionsplaner, hvor der kort beskrives, hvad hver enkelt lektion kommer til at omhandle**.

Højere faglig integration

Eksperterne mener, at en højere faglig integration kan være gavnlig særligt på bacheloruddannelserne, da der på nuværende tidspunkt er rigtig mange forskellige fagdiscipliner, som skal afsluttes hvert semester. Eksperterne ser i denne forbindelse flere løsningsmuligheder:

- **Som alternativ til de mange 5-ECTS-fag kan man lave moduler af 10 eller 15 ECTS, så man får nogle længere forløb med mere tid til dybdegående gennemarbejdelse af faglige emner**. Dette kan bl.a. være med til at mindske stress-niveauet, da de studerende derved skal have fokus på færre fag. Det kan desuden være med til at mindske risikoen for overlap af de enkelte fagdiscipliner og frigive mere tid til feedback.

- **Man kan bibeholde 5-ECTS-strukturen men i stedet lave flere kombinationseksaminer**, hvor de studerende skal dokumentere, at de kan kombinere viden fra forskellige kurser.
- For at bryde med de studerendes oplevelse af fagene som adskilte, enkeltstående discipliner kan man **tematisere hvert semester, så de forskellige fag spiller sammen og belyser det samme tema fra forskellige vinkler.**

De studerende kan se en klar fordel i forslaget om flere kombinationseksaminer og tilføjer, at de særligt i forbindelse med *Videnskabsteori 2* ser en oplagt mulighed for at kombinere eksamen med en anden fagdisciplin, så man lærer at anvende videnskabsteorien i praksis.

Campusmiljø

I øjeblikket findes der intet alternativ til Designuddannelserne i Kolding, hvis man vil have en universitetsuddannelse inden for design. Dette kan ses som en styrke ved uddannelserne. Alligevel er det **vigtigt at være klar til den dag, der pludselig kommer andre lignende uddannelser, således at uddannelserne i Kolding forbliver konkurrencedygtige.** I den forbindelse er beliggenheden en svaghed, da de fleste studerende gerne vil til København eller storbyer rundt om i verden.

For at transformere beliggenheden til en styrke bør man ifølge eksperterne **sætte fokus på at skabe et campusmiljø**, som det er kendt fra USA. Det indebærer f.eks. at de studerende kan bo billigt og tæt på universitetet.

Internationalisering

Studieleder for DK og DKØ nævnte i sin præsentation af studierne, at SDU har særligt fokus på at gøre det nemmere for de studerende at internationalisere. Eksperterne foreslår **som supplement til udenlandsopholdene, at der planlægges internationale studieture for hele studier.** Studieturene kan være med til at styrke sammenholdet og studiemiljøet og gøre uddannelserne mere attraktive.

De studerende er meget positive over for forslaget og mener ikke, at selvfinansiering vil være et problem.

Praktik/projektorienteret forløb

Ifølge eksperterne er det vigtigt at reagere på de studerendes ønske om mere praktik, idet praktikophold er med til at:

- øge de studerendes forståelse af egne kompetencer.
- øge chancen for job efter endt uddannelse
- øge aftagernes kendskab til uddannelserne og de studerendes kompetencer

For at sikre at alle studerende kommer i praktik, bør man **overveje muligheden for obligatorisk praktik – dog uden at dette nødvendigvis udelukker muligheden for valgfag.**

De studerende problematiserer i den forbindelse, at mange praktiksteder kræver, at de studerende kan arbejde 37 timer om ugen, og at det derfor kan være svært at finde tid til at gennemføre andre fag samtidig med praktikken. Som svar på denne problematik konkluderes det, at **SDU står over for en opgave med at få kommunikeret ud til virksomhederne, at der ikke er tale om en decideret praktik men om et projektorienteret forløb**, hvor de studerende også har til opgave at reflektere over, hvordan deres kompetencer har været i spil under forløbet. Det er således vigtigt, at få gjort det klart for virksomhederne, at **fokus skal flyttes fra timetal og arbejdstider til de egentlige kompetencer, den studerende kan bidrage med.**

Udvidelse af emnefelt

Eksperterne stiller **forslag om at udvide emnefeltet** for uddannelserne og foreslår følgende emner, som vil kunne inddrages i tematiske sammenhænge:

- Designudvikling i f.eks. Asien (geografisk spændvidde/globalt udsyn)
- Bæredygtighed i et designhistorisk og teoretisk perspektiv
- Designprocessen, herunder potentialer i kunsthåndværket
- Museumsstudier og museumshistorie (paradigmer i udstillingstypologier) med henblik på at skabe bedre forståelse for udstillingsdesign (herunder også det arkitektonisk mulige)
- Designkritik – hvordan optræder den i dagspressen og andre medier (et område, hvor der er behov for at indgå i og skabe en designmæssig debat)
- Kontorets design, arbejdsfære
- Moderne hjemlighed. Boligindretning fra 1890 og frem til nu
- Kønsforskning i design.

Branding af studierne

Eksperterne foreslår, **at studierne slås sammen, så man kun har én bacheloruddannelse og én kandidatuddannelse, fordi profilerne ikke er særligt differentierede, og fordi energien mistes ved at have meget små studier.** Man kan i stedet fokusere på toningsmuligheder.

Sammenlægning af studierne er dog ikke en mulighed i de studerendes optik, fordi der er tale om vidt forskellige uddannelser. De mener i højere grad, **at der skal sættes fokus på, hvordan man brander uddannelserne.** De peger f.eks. på det problematiske ved navnene *Designkultur* og *Designkultur og økonomi*, som giver indtryk af, at DKØ "bare" er DK + økonomi, hvilket dog ikke er tilfældet. Dette bør tydeliggøres gennem et klarere brand.

Eksperterne ser **en stor brandingværdi i forbindelse med talentprogrammet New Nordic Design Thinking, og de opfordrer til, at dette udnyttes i større omfang.**

Opsamling og afrunding

Lars Binderup takker eksperterne og de studerende for et spændende og intenst møde. Der er blevet drøftet mange punkter, som ikke har været diskuteret i forbindelse med uddannelsesberetningen og statusmøde. Mødet har således givet mange relevante nye input til det videre arbejde med studierne.